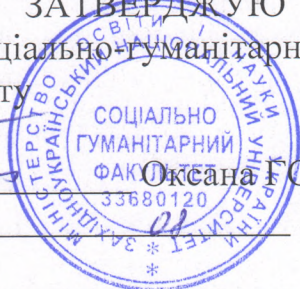


МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

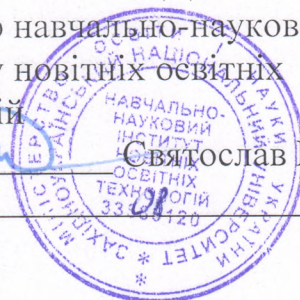
ЗАТВЕРДЖУЮ  
Декан соціально-гуманітарного  
факультету  
Оксана ГОМОТЮК  
« 31 » \_\_\_\_\_ 2023 р.



ЗАТВЕРДЖУЮ  
В.о. проректора з науково-педагогічної роботи  
Віктор ОСТРОВЕРХОВ  
« 31 » \_\_\_\_\_ 2023 р.



ЗАТВЕРДЖУЮ  
Директор навчально-наукового  
інституту новітніх освітніх  
технологій  
Святослав ПИТЕЛЬ  
« 31 » \_\_\_\_\_ 2023 р.



## РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

### «ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ»

ступінь вищої освіти – бакалавр  
галузь знань – 23 Соціальна робота  
спеціальність – 231 Соціальна робота  
освітньо-професійна програма – «Соціальна робота»

Кафедра фінансових технологій та банківського бізнесу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен (семестр)
Денна	3	6	56	42	6	14	32	150	6
Заочна	3	6	8	4	-	-	138	150	6

*Handwritten signature*

Тернопіль – 2023

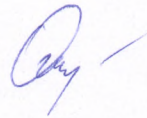


Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота спеціальності 232 Соціальне забезпечення, затвердженої Вченою радою Західноукраїнського національного університету (протокол № 9 від 26.05.2021 р.).

Робочу програму склав доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, канд. екон. наук, доцент Володимир КОСТЕЦЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

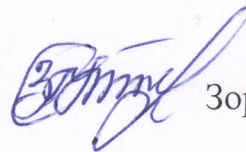
Завідувач кафедри фінансових технологій  
та банківського бізнесу,  
д-р екон. наук, професор



Ольга КНЕЙСЛЕР

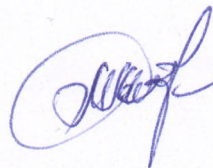
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 231 Соціальна робота, протокол № 1 від 30.08. 2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,  
канд. пед. наук, доцент



Зоряна КРУПНИК

Гарант освітньої програми  
канд. екон. наук, доцент



Світлана МИКОЛЮК

# СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ”

## 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ”

Дисципліна – “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог”	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійна програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни – обов’язкова  Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>денна форма</i> – 3; <i>заочна форма</i> – 3 Семестр: <i>денна форма</i> – 6; <i>заочна форма</i> – 6
Кількість змістових модулів – 3	Освітньо-професійна програма “Соціальна робота”	Лекції: <i>денна форма</i> – 56 год.; <i>заочна форма</i> – 8 год. Практичні заняття: <i>денна форма</i> – 42 год.; <i>заочна форма</i> – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>денна форма</i> – 32 год; <i>заочна форма</i> – 138 год. Тренінг, КПЗ: <i>денна форма</i> – 14 год. Індивідуальна робота: <i>денна форма</i> – 6 год.
Тижневих годин – 10, з них аудиторних – 7		Вид підсумкового контролю – екзамен

## 2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ”

### 2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог” спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо оцінювання якості соціальних послуг і надання соціальних допомог за допомогою системи індикаторів моніторингу; планування та здійснення фінансового моніторингу надання і оцінки соціальних допомог на місцевому та загальнодержавному рівнях відповідно до міжнародних і вітчизняних стандартів.

Головним завданням курсу є оволодіння методологією фінансового моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг і допомог, набуття вмінь критично аналізувати ефективність надання соціальних допомог та

виокремлювати невирішені проблеми з подальшим обґрунтуванням напрямів їх розв'язання, набуття навиків щодо планування фінансового моніторингу в процесі надання і оцінювання якості соціальних допомог і впровадження результатів проведеного моніторингу в управлінські рішення з питань надання і оцінювання якості соціальних допомог.

## **2.2. Завдання вивчення дисципліни**

Основними завданнями вивчення дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог” студентами є:

- вивчення сутності, видів, форм та основних принципів моніторингу і оцінювання, їх місця в процесі надання соціальних допомог і послуг;
- знання і розуміння нормативно-правової бази, міжнародних і вітчизняних стандартів стосовно надання соціальних допомог та їх фінансового моніторингу;
- вивчення механізмів оцінювання якості надання соціальних допомог та індикаторів моніторингу їхнього надання;
- з'ясування особливостей планування та реалізації заходів з моніторингу і оцінювання якості надання соціальних допомог;
- розуміння процесу впровадження результатів фінансового моніторингу в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог;
- освоєння специфіки проведення моніторингу і оцінки планів надання соціальних допомог на загальнодержавному та місцевому рівнях;
- визначення перспектив розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог.

## **2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:**

- здатність застосовувати методики індивідуальних обрахунків адресної соціальної допомоги, методики індивідуальних обрахунків призначення субсидій, соціальної допомоги мало захищеним категоріям населення, допомоги по безробіттю;
- здатність оцінювання якості соціальних послуг.

## **2.4. Передумови для вивчення дисципліни.**

Дисципліни, вивчення яких передувало вивченню дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог”: “Теорія ймовірностей і математична статистика”, “Статистика”, “Фінансування соціального захисту населення” та “Соціальна допомога”.

## **2.5. Результати навчання:**

- визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
- аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
- аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.

### **3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ДОПОМОГ”**

#### **Змістовий модуль 1. Теоретичні та нормативно-правові засади моніторингу та оцінювання надання соціальних допомог**

##### **Тема 1. Теоретичні засади моніторингу й оцінювання**

Сутність та особливості моніторингу і оцінювання. Тлумачення понять моніторингу, оцінювання та відмінності від контролю, аудиту і експертизи. Призначення моніторингу і оцінювання. Моніторинг та оцінювання в досягненні очікуваних результатів. Моніторинг як управлінська функція. Оцінювання – управлінська функція, яку застосовують періодично та селективно. Моніторинг та оцінювання в рамках відкритості та звітності.

Визначення ключових цілей моніторингу. Місце моніторингу, контролю та оцінки якості соціальних послуг в етапах організації, планування та фінансування соціальних послуг і допомог.

Класифікація видів моніторингу та оцінювання. Попереднє, проміжне та підсумкове оцінювання. Основні типи оцінювання залежно від завдання, яке стоїть перед тим, хто здійснюватиме оцінювання.

##### **Тема 2. Нормативно-правові основи фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог**

Правове підґрунтя моніторингу і оцінювання в Україні. План заходів з реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні.

Обов’язковість моніторингу та оцінювання щодо виконання державних стратегій розвитку. Алгоритм моніторингу регіонального розвитку та система моніторингу територіального розвитку. Особливості моніторингу і оцінювання реалізації державних стратегій, програм і проєктів.

Нормативно-правові засади моніторингу та оцінювання надання соціальних послуг і допомог, соціальних проєктів і програм. Методика проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення.

#### **Змістовий модуль 2. Методи та механізми фінансового моніторингу надання і оцінювання якості соціальних допомог**

##### **Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання**

Предмет моніторингу і оцінювання якості соціальних допомог. Принципи, основні завдання та роль моніторингу надання і оцінювання якості соціальних допомог і послуг. Моніторинг надання та оцінювання якості й ефективності соціальних послуг як головний інструмент забезпечення належного функціонування системи соціального обслуговування та як постійний збір і фіксування даних за певним набором показників. Моніторинг та оцінювання як важливий інструмент для своєчасного прогнозування майбутніх станів системи надання соціальних послуг і допомог.

Механізм оцінювання якості соціальних послуг і допомог. Основні індикатори моніторингу надання соціальних допомог. Орієнтація на результат систем моніторингу та оцінювання. Взаємозв'язок логічної моделі і параметрів моніторингу та оцінювання. Вітчизняні моделі моніторингу та оцінювання.

#### **Тема 4. Особливості планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі надання соціальних допомог**

Розробка і впровадження системи моніторингу та класифікація індикаторів в процесі надання соціальних допомог. Етапи організації системи моніторингу. Прямі та непрямі індикатори, кількісні та якісні індикатори для забезпечення моніторингу. Проміжні, підсумкові та міжсекторні індикатори. Критерії відбору індикаторів. Етапи визначення та відбору індикаторів.

Особливості планування фінансового моніторингу: джерела, методи збору інформації; використання даних та визначення випадків позапланового моніторингу і оцінювання.

Методологія та методи оцінювання якості надання соціальних допомог. Особливості процесу обробки даних та моніторингу. Джерела інформації для процесу оцінювання. Ефективність соціальних послуг і допомог крізь призму моніторингу й оцінювання.

#### **Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог**

Формування програми та показників фінансового моніторингу. Вибір методів збору даних. Створення плану реалізації моніторингу та оцінювання із зазначенням часових меж, виконавців. Розрахунок бюджету. Збір даних за розробленими показниками. Аналіз даних та формування звіту.

Мета використання результатів оцінювання якості надання соціальних допомог. Підготовка до впровадження результатів моніторингу надання й оцінювання якості соціальних допомог. Впровадження результатів моніторингу й оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог.

#### **Тема 6. Міжнародні та вітчизняні стандарти в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог**

Міжнародні та вітчизняні стандарти оцінювання: професійні стандарти фахівця з оцінювання. Міжнародні стандарти та принципи оцінювання. Єдиний документ з правилами, вимогами та стандартами як основна мета міжнародних стандартів.

Міжнародний досвід моніторингу та оцінювання. Контрольний список щодо застосування керівних принципів для фахівців оцінювання оцінювачів. Норми і стандарти в сприянні професіоналізації оцінювання та регулюванні інших аспектів діяльності. Доказовий підхід в управлінні соціальними проєктами, програмами і допомогами.



### **Змістовий модуль 3. Сучасні підходи до фінансового моніторингу та оцінки планів надання соціальних допомог на всіх рівнях виконавчої влади в Україні**

#### **Тема 7. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні**

Загальний фінансовий моніторинг та оцінка планів надання соціальних допомог в Україні. Моніторинг структурних проблем соціальних послуг. Оцінка кількісних показників потреб окремих соціальних груп.

Планування, фінансовий моніторинг і оцінка результатів надання соціальних допомог у підвищенні результативності діяльності державних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та їх роль в управлінському процесі. Принципи планування, моніторингу та оцінки результатів відновлення та розвитку.

#### **Тема 8. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на місцевому рівні**

Повноваження місцевих органів влади щодо організації надання соціальних послуг. Заходи щодо визначення потреб у соціальних послугах, планування та фінансування програм. Державний та недержавний сектор надавачів соціальних послуг.

Фінансовий моніторинг послуг як елемент управління соціальними послугами. Фінансовий моніторинг надання послуг соціальної допомоги на місцевому рівні та оцінка їх ефективності. Діагностика соціальної ситуації у громадах та SWOT-аналіз у сфері соціальної допомоги. Структура стратегії та схема розробки плану вирішення соціальних проблем на місцевому рівні. Схема процесу планування стратегії вирішення соціальних проблем.

Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг і соціальних допомог.

#### **Тема 9. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог**

Проблеми у сфері моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог в Україні. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінки надання соціальних послуг. Стратегії реформування системи надання соціальних послуг.

**4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ**  
**дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог”**

**денна форма навчання**

Тема	Кількість годин					
	Лекції	Практ. заняття	Інд. робота	Тренінг, КПЗ	Самост. робота	Контр. заходи
<b><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні та нормативно-правові засади моніторингу надання та оцінювання соціальних допомог</i></b>						
Тема 1. Теоретичні засади моніторингу й оцінювання	5	4	-	4	3	Поточне опитування
Тема 2. Нормативно-правові основи фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог	6	5	-		3	Поточне опитування
<b><i>Змістовий модуль 2. Методи та механізми фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог</i></b>						
Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання	6	5	1	5	4	Поточне опитування
Тема 4. Особливості планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі надання соціальних допомог	6	5	1		4	Поточне опитування
Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог	7	5	1		4	Поточне опитування
Тема 6. Міжнародні та вітчизняні стандарти в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог	6	5	1		4	Поточне опитування
<b><i>Змістовий модуль 3. Сучасні підходи до фінансового моніторингу та оцінки планів надання соціальних допомог на всіх рівнях виконавчої влади в Україні</i></b>						



Тема 7. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні	7	5	1	5	4	Поточне опитування
Тема 8. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на місцевому рівні	7	5	1		3	Поточне опитування
Тема 9. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог	6	3	-		3	Поточне опитування
<b>Разом</b>	<b>56</b>	<b>42</b>	<b>6</b>	<b>14</b>	<b>32</b>	

### Заочна форма навчання

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота
<b><i>Змістовий модуль 1. Теоретичні та нормативно-правові засади моніторингу надання та оцінювання соціальних допомог</i></b>			
Тема 1. Теоретичні засади моніторингу й оцінювання	-	-	15
Тема 2. Нормативно-правові основи фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог	1	-	15
<b><i>Змістовий модуль 2. Методи та механізми фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог</i></b>			
Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання	1	2	15
Тема 4. Особливості планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі надання соціальних допомог	1	-	15
Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог	1	2	15
Тема 6. Міжнародні та вітчизняні стандарти в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог	1	-	15
<b><i>Змістовий модуль 3. Сучасні підходи до фінансового моніторингу та оцінки планів надання соціальних допомог на всіх рівнях виконавчої влади в Україні</i></b>			
Тема 7. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні	1	-	17

Тема 8. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на місцевому рівні	1	-	17
Тема 9. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог	1	-	17
<b>Разом</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>138</b>

## **5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ**

**денна форма навчання**

### **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1**

**Тема 1. Теоретичні засади моніторингу й оцінювання**

**Мета** полягає розумінні теоретичних основ моніторингу і оцінювання.

**Питання для обговорення:**

1. Сутність та особливості моніторингу та оцінювання.
2. Основні засади моніторингу і оцінювання.
3. Суспільне призначення моніторингу і оцінювання.
4. Основна мета та завдання моніторингу та оцінювання.
5. Класифікація видів моніторингу та оцінювання.

### **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2**

**Тема 2. Нормативно-правові основи фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог**

**Мета** полягає в розгляді нормативно-правових засад фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог.

**Питання для обговорення:**

1. Визначення правових основ моніторингу і оцінювання в Україні.
2. Оцінка плану заходів з реалізації Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні в рамках надання соціальних послуг і допомог.
3. Необхідність та обов'язковість моніторингу і оцінювання щодо виконання державних стратегій розвитку соціального забезпечення.
4. Нормативно-правові засади моніторингу і оцінювання надання соціальних послуг і допомог.
5. Порядок здійснення верифікації та моніторингу державних виплат.

### **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 3**

**Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання**

**Мета** полягає в розумінні сутності й особливостей механізму оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання.

**Питання для обговорення:**

1. Моніторинг, оцінювання якості та ефективності надання соціальних допомог та послуг як основні інструменти забезпечення повноцінного функціонування системи соціального обслуговування.

2. Особливості моніторингу надання соціальних допомог: постійний збір і фіксування даних за певним набором показників.

3. Механізми оцінювання надання соціальних допомог як процедури, котрі спрямовані на аналіз зібраних під час моніторингу даних системи надання соціальних послуг населенню.

4. Інструменти своєчасного прогнозування майбутніх станів системи надання соціальних допомог: безперервний моніторинг та оцінювання.

5. Визначення основних типів оцінювання в залежності від завдання, яке стоїть перед тим, хто здійснюватиме та відповідатиме за оцінювання.

#### **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 4**

**Тема 4. Особливості планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі надання соціальних допомог**

**Мета** полягає у визначенні особливостей планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі забезпечення соціальних допомог.

**Питання для обговорення:**

1. Особливості планування та реалізації заходів з моніторингу і оцінювання якості надання соціальних допомог.

2. Етапи організації моніторингу.

3. Класифікація та вибір індикаторів щодо моніторингу надання соціальних допомог.

4. Оцінка прямих та непрямих, кількісних та якісних індикаторів в процесі забезпечення моніторингу.

5. Визначення проміжних, підсумкових та міжсекторних індикаторів: критерії відбору індикаторів.

6. Характеристика етапів визначення та відбору індикаторів.

7. Механізми забезпечення планування та реалізації заходів з фінансового моніторингу: джерела, методи збору інформації; використання даних та визначення випадків позапланового моніторингу і оцінювання.

#### **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 5**

**Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог**

**Мета** полягає у дослідженні особливостей впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог.

**Питання для обговорення:**

1. Особливості формування програми та показників фінансового моніторингу надання соціальних допомог.

2. Особливості вибору методів збору даних.

3. Створення плану реалізації моніторингу та оцінювання із зазначенням часових меж, виконавців.

4. Особливості розрахунку бюджетів, збору даних за розробленими показниками, аналіз даних та формування звіту в процесі надання соціальних допомог.

5. Визначення мети використання результатів оцінювання та підготовка до впровадження результатів оцінювання.

6. Механізми впровадження результатів оцінювання в управлінські рішення та визначення підстав щодо результатів оцінювання.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 6**

**Тема 6. Міжнародні та вітчизняні стандарти в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог**

**Мета** полягає в аналізі міжнародних та вітчизняних стандартів в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог.

**Питання для обговорення:**

1. Характеристика міжнародних та вітчизняних стандартів оцінювання: професійні стандарти фахівця з оцінювання та принципи оцінювання.

2. Визначення єдиного документу з правилами, вимогами та стандартами як основної мети міжнародних стандартів.

3. Особливості міжнародного досвіду моніторингу та оцінювання.

4. Характеристика контрольного списку щодо застосування керівних принципів для фахівців оцінювання оцінювачів.

5. Забезпечення норм і стандартів в сприянні професіоналізації оцінювання та регулюванні інших аспектів діяльності.

6. Оцінка доказового підходу в управлінні соціальними проєктами.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 7**

**Тема 7. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні**

**Мета** полягає в аналізі процесу моніторингу і оцінки планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні.

**Питання для обговорення:**

1. Ідентифікація основних проблем системи соціального забезпечення та необхідність їх моніторингу.

2. Загальний фінансовий моніторинг та оцінка планів надання соціальних допомог в Україні.

3. Моніторинг структурних проблем соціальних послуг та оцінка кількісних показників потреб окремих соціальних груп.

4. Планування, фінансовий моніторинг і оцінка результатів надання соціальних допомог у підвищенні результативності діяльності державних, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування та їх роль в управлінському процесі.

5. Принципи планування, моніторингу та оцінки результатів відновлення та розвитку на загальнодержавному рівні.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 8**

**Тема 8. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на місцевому рівні**



**Мета** полягає в аналізі процесу моніторингу і оцінки планів надання соціальних допомог на місцевому рівні.

**Питання для обговорення:**

1. Визначення меж повноважень моніторингу місцевих органів влади (зокрема, ОТГ) щодо організації надання соціальних послуг.
2. Визначення заходів щодо визначення потреб у соціальних послугах, планування та фінансування програм: державний та недержавний сектор надавачів соціальних послуг.
3. Фінансовий моніторинг послуг як елемент управління соціальними послугами.
4. Здійснення фінансового моніторингу надання послуг соціальної допомоги на місцевому рівні та оцінка їх ефективності.
5. Структура документів з планування щодо вирішення соціальних проблем.
6. Діагностика соціальної ситуації у громадах та SWOT-аналіз у сфері соціальної допомоги.
7. Структура стратегії та схема розробки плану вирішення соціальних проблем на місцевому рівні.
8. Моніторинг оцінки планів надання соціальних послуг та планів вирішення соціальних проблем на місцевому рівні.
9. Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг соціальної допомоги.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 9**

**Тема 9. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог**

**Мета** полягає в оцінці перспектив розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог.

**Питання для обговорення:**

1. Проблеми у сфері моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог в Україні.
2. Перспективи реформи системи моніторингу та оцінки надання соціальних послуг.
3. Стратегії реформування системи надання соціальних послуг.

## **Заочна форма навчання**

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 1**

**Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання**

**Мета** полягає в розумінні сутності й особливостей механізму оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання.

**Питання для обговорення:**

6. Моніторинг, оцінювання якості та ефективності надання соціальних допомог та послуг як основні інструменти забезпечення повноцінного функціонування системи соціального обслуговування.

7. Особливості моніторингу надання соціальних допомог: постійний збір і фіксування даних за певним набором показників.

8. Механізми оцінювання надання соціальних допомог як процедури, котрі спрямовані на аналіз зібраних під час моніторингу даних системи надання соціальних послуг населенню.

9. Інструменти своєчасного прогнозування майбутніх станів системи надання соціальних допомог: безперервний моніторинг та оцінювання.

10. Визначення основних типів оцінювання в залежності від завдання, яке стоїть перед тим, хто здійснюватиме та відповідатиме за оцінювання.

## **ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ 2**

**Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог**

**Мета** полягає у дослідженні особливостей впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог.

**Питання для обговорення:**

7. Особливості формування програми та показників фінансового моніторингу надання соціальних допомог.

8. Особливості вибору методів збору даних.

9. Створення плану реалізації моніторингу та оцінювання із зазначенням часових меж, виконавців.

10. Особливості розрахунку бюджетів, збору даних за розробленими показниками, аналіз даних та формування звіту в процесі надання соціальних допомог.

11. Визначення мети використання результатів оцінювання та підготовка до впровадження результатів оцінювання.

12. Механізми впровадження результатів оцінювання в управлінські рішення та визначення підстав щодо результатів оцінювання.

## **6. КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ**

Для студентів особливе значення мають індивідуальні завдання з дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог”, які виконуються кожним студентом самостійно і охоплюють всі основні теми дисципліни. Виконання даних завдань студентами має на меті більш глибоке й повне засвоєння теоретичного матеріалу та оволодіння навиками застосування набутих теоретичних знань на практиці.

Виконання комплексного практичного індивідуального завдання є одним із обов’язкових складових модулів залікового кредиту з дисципліни і оцінюється за 100-бальною шкалою. Для виконання КПЗ студент обирає варіант згідно свого номера в списку групи, виконує і презентує.

*Варіанти КПЗ:*

1. Сутність та особливості фінансового моніторингу надання соціальних допомог.

2. Основні принципи та функції моніторингу та оцінювання.

3. Характеристика видів і форм моніторингу та оцінювання.

4. Класифікація моніторингу та оцінювання.
5. Об'єктивна необхідність та призначення моніторингу надання соціальних допомог.
6. Основні цілі і завдання моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог.
7. Місце моніторингу, контролю та оцінки якості соціальних послуг в етапах організації, планування та фінансування соціальних послуг і допомог.
8. Роль моніторингу і оцінювання соціальних проєктів та програм у підвищенні якості соціальних послуг.
9. Порядок здійснення верифікації та моніторингу державних виплат.
10. Порядок проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг.
11. Етапи процесу моніторингу та оцінювання якості соціальних допомог.
12. Нормативно-правове забезпечення здійснення моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог.
13. Основні індикатори моніторингу надання соціальних допомог.
14. Опрацювання планів щодо вирішення соціальних проблем та надання соціальних допомог.
15. Особливості планування та реалізації заходів з фінансового моніторингу надання соціальних допомог.
16. Використання результатів оцінювання якості надання соціальних допомог.
17. Система моніторингу територіального розвитку.
18. Міжнародний досвід проведення моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог.
19. Співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій у діагностуванні потреб та наданні послуг і соціальних допомог.
20. Заходи щодо визначення потреб у соціальних послугах і допомогах, їх планування та фінансування.
21. Фінансовий моніторинг та оцінка планів надання соціальних допомог в Україні: організація проведення.
22. Впровадження результатів моніторингу надання й оцінювання якості соціальних допомог на місцевому рівні.
23. Визначення потреби населення територіальної громади у соціальних послугах та допомогах.
24. Планування надання соціальних допомог і послуг.
25. Особливості проведення внутрішньої оцінки якості соціальних послуг на рівні громади.
26. Специфіка проведення моніторингу та зовнішньої оцінки якості соціальних послуг і допомог на рівні громади.
27. Стандарти та державні стандарти соціальних послуг у контексті моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог.
28. Механізм проведення оцінювання надання соціальних допомог та складання звіту за його результатами.
29. Предмет моніторингу та оцінювання в соціальному забезпеченні.
30. Діяльність недержавних інститутів в організації фінансового моніторингу та оцінювання соціальних послуг і допомог.

### Практичне завдання

Проведіть моніторинг та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення за останні три роки на основі використання методики проведення такого моніторингу й оцінювання та даних Міністерства соціальної політики України. Детально опишіть етапи проведення означеного моніторингу й оцінювання. Зробіть відповідні висновки.

## 7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тематика	К-сть годин (денна/заочна)
1.	Тема 1. Теоретичні засади моніторингу й оцінювання	3/15
2.	Тема 2. Нормативно-правові основи фінансового моніторингу і оцінювання надання соціальних допомог	3/15
3.	Тема 3. Механізм оцінювання якості соціальних допомог та визначення індикаторів моніторингу їхнього надання	4/15
4.	Тема 4. Особливості планування фінансового моніторингу і оцінювання в процесі надання соціальних допомог	4/15
5.	Тема 5. Впровадження результатів фінансового моніторингу і оцінювання в управлінські рішення щодо надання соціальних допомог	4/15
6.	Тема 6. Міжнародні та вітчизняні стандарти в оцінюванні соціальних програм, проєктів, допомог	4/15
7.	Тема 7. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на загальнодержавному рівні	4/17
8.	Тема 8. Моніторинг і оцінка планів надання соціальних допомог на місцевому рівні	3/17
9.	Тема 9. Перспективи розвитку системи моніторингу та оцінювання якості надання соціальних допомог	3/17
	<b>Всього</b>	<b>32/138</b>

## 8. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

**Тематика:** Фінансовий моніторинг надання та оцінювання якості соціальних послуг.

**Завдання:** розробити сценарій реалізації заходів з фінансового моніторингу надання та оцінювання якості соціальних послуг задля ефективного впровадження соціального проєкту.

**Структура:**

1. Ознайомитися з сутністю та особливостями фінансового моніторингу надання та оцінювання якості соціальних послуг.

2. Окреслити варіанти взаємодії з органами державної влади, місцевого самоврядування та приватних структур в процесі фінансового моніторингу надання та оцінювання якості соціальних послуг.

3. Розробити сценарій та продемонструвати порядок реалізації заходів з фінансового моніторингу надання та оцінювання якості соціальних послуг як етапу ефективного впровадження соціального проєкту.



## 9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- тестування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів КПЗ;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- екзамен.

## 10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

*Політика щодо дедлайнів і перескладання.* Для виконання усіх видів завдань студентами і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів проводиться в установленому порядку.

*Політика щодо академічної доброчесності.* Списування під час проведення контрольних заходів заборонені. Під час контрольного заходу студент може користуватися лише дозволеними допоміжними матеріалами або засобами, йому забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами, використовувати, розповсюджувати, збирати варіанти контрольних завдань.

*Політика щодо відвідування.* Відвідування занять є обов’язковим. За об’єктивних причин (наприклад, карантин, військовий стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в дистанційній формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

## 11. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) навчальної дисципліни “Фінансовий моніторинг надання соціальних допомог” визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4
20%	20%	20%	40%

<p>1. Усне опитування, тестування під час заняття (4 теми по 5 балів – макс. 20 балів)</p> <p>2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 30 балів.</p> <p>3. Письмова робота – макс. 50 балів.</p>	<p>1. Усне опитування, тестування під час заняття (5 тем по 5 балів – макс. 25 балів)</p> <p>2. Виконання завдань самостійної роботи – макс. 25 балів.</p> <p>3. Письмова робота – макс. 50 балів.</p>	<p>1. Написання КПЗ, яке включає вибір варіанту та розв'язання практичних завдань – макс. 50 балів.</p> <p>2. Тренінг – макс. 30 балів</p> <p>3. Захист КПЗ – макс. 20 балів</p>	<p>1. Тестові завдання (5 тестів по 5 балів за тест) – макс. 25 балів.</p> <p>2. Пит. 1 – макс. 25 балів.</p> <p>3. Пит. 2 – макс. 25 балів.</p> <p>4. Ситуаційне завдання – макс. 25 балів.</p>
---	--	--	--

### **Критерії оцінювання роботи на практичному занятті**

Здобувач вищої освіти на практичному занятті може отримати максимум 5 балів за шкалою:

*5 балів ставиться за таких умов:*

- студент активно працює протягом практичного заняття;
- глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань, дає повну, аргументовану, послідовну й обґрунтовану відповідь, що супроводжується правильними прикладами, на підтвердження власних думок, здійснює аналіз і формулює висновки, вільно послуговується фінансовою термінологією;

- вирішує практичні та ситуаційні завдання, досконало володіє навиками користування звітністю установ сфери соціального захисту та її ґрунтовного аналітичного опрацювання.

*4 бали ставиться за таких умов:*

- студент доволі активно працює протягом практичного заняття;
- дає правильний, достатньо повний, обґрунтований виклад навчального матеріалу, але при додаткових контрольних запитаннях, які ставить викладач, не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

- вирішує практичні та ситуаційні завдання лише з певною допомогою викладача чи колег, вміє користуватися фінансовою звітністю.

*3 бали ставиться за таких умов:*

- студент на занятті поводить себе пасивно, відповідає лише за викликом викладача;

- загалом виявляє знання основного навчального матеріалу, що розглядається, та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

*2 бали ставиться за таких умов:*

- допускає суттєві помилки або зовсім пропускає матеріал і частково виправляє ці помилки тільки після підказок викладача;

- студент виявляє незнання значної частини навчального матеріалу, нелогічно його викладає, не може пояснити проблему, хоча і поверхнево її

розуміє;

- викладає матеріал не достатньо зв'язно і без логічної послідовності.

1 бал ставиться за таких умов:

- студент фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) викладає початковий матеріал, припускаючись при цьому суттєвих неточностей і помилок, які не виправляє навіть при підказках викладача;

- виявляє нерозуміння змісту теоретичних питань та практичних завдань і, як наслідок цього – демонструє повну відсутність навичок як в аналізі явищ, так і в подальшому виконанні практичних завдань.

### Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-39	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

## 12. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Технічне забезпечення: мультимедійний проектор, ноутбук, проєкційний екран.	1-9
2.	Базове програмне забезпечення: ОС Windows. Стандартне програмне забезпечення базових інформаційних технологій: MS Office (Word, Excel, PowerPoint, Microsoft Visio). Телекомунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, Google Chrome, Viber тощо).	1-9
3.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності).	1-9
4.	Комунікаційне програмне забезпечення Zoom для проведення занять в режимі on-line (за необхідності).	1-9

### РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бурлай Т. В., Дмитрук Д. А., Костриця В. І. Політика соціальної якості: теорія та міжнародні підходи в контексті завдань повоєнної реконструкції України. *Український соціум*. 2022. № 3 (82). С. 9-30.

2. Вдосконалення соціальних послуг в ОТГ : посібник. К., 2019. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/508/1>

3. Волошин І. П. Гарантії захисту прав малозабезпечених громадян. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2019. № 3. С. 68-72.

4. Ворона В., Резнік В. Соціологічний моніторинг українського суспільства: методики спостережень, показники та виявлені соціальні тенденції

1992-2021 років. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін*. 2021. Вип. 8 (22). С. 24-48.

5. Голубєв О. В. Оцінювання потенціалу розвитку соціального підприємництва в Україні. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління* 2022. № 3. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-3-03-07>

6. Дукач Ю., Кияниця З., Конечна-Саламатін Й., Кравчук І. та ін. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? : навч. посіб. Київ: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2019. С. 117-177.

7. Клименко А. Л. Стандарти і гарантії соціального забезпечення: міжнародно-правовий і вітчизняний контекст : монографія. Харків: Юрайт, 2019. 176 с.

8. Малиняк Б. Планування та використання коштів місцевих бюджетів на соціальні послуги: алгоритм для органів місцевого самоврядування та приватних надавачів соціальних послуг. К., 2020. 30 с.

9. Міжнародні та національні соціальні проекти та програми : комплекс навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 93 с.

10. Паращевін М. Результати національних щорічних моніторингових досліджень 1992–2020 рр. *Українське суспільство: моніторинг соціальних змін*. 2020. Вип. 7 (21). С. 441-442.

11. Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України щодо здійснення верифікації та моніторингу державних виплат : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 березня 2020 р. № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/205-2020-%D0%BF#Text>.

12. Про затвердження Методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення : Наказ Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України від 01.09.2017 р. № 1396/1272/730/243/52. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-17#n18>

13. Про затвердження Порядку здійснення верифікації та моніторингу державних виплат : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2016 р. № 136. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/136-2016-%D0%BF#n10>.

14. Про затвердження Класифікатора соціальних послуг : Наказ Міністерства соціальної політики України № 429 від 23.06.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0643-20#Text>.

15. Про Національну стратегію сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2021–2026 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/487/2021#Text>.

16. Про соціальні послуги : Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.

17. Про затвердження Порядку проведення моніторингу надання та оцінки якості соціальних послуг : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.2020 р. № 449. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/449-2020-п#Text>.

18. Процик І. С., Н. І. Кара. Проблеми підвищення якості соціальних послуг у процесі поглиблення міжнародної співпраці вітчизняних та польських



підприємств. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. 2021. № 2 (6). С. 240-247.

19. Ростек К., Ольчак М. Опрацювання планів щодо вирішення соціальних проблем та планів послуг соціальної допомоги, основи управління проектами. URL:

[https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/514/7.\\_%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96\\_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%D0%B8\\_%D0%B2\\_%D0%B3%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%85\\_%D1%81%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%803.pdf](https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/514/7._%D0%A1%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B3%D0%B8_%D0%B2_%D0%B3%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D0%B0%D1%85_%D1%81%D0%B5%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D1%803.pdf) .

20. Семигіна Т. Соціальні послуги у територіальних громадах України: інновації правового регулювання. *Вісник АПСВТ*. 2019. № 4. С. 65-75.

21. Сервера Хосе Л. Розробка системи моніторингу територіального розвитку. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/13779>.

22. Сухова К. К. Нормативно-правова база організації надання соціальних послуг. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 7-8. С. 64-70.

23. Шаповалова Т. Роль моніторингу і оцінювання соціальних проектів та програм у підвищенні якості соціальних послуг. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 1. Ч. 2. С. 180-186.

24. Financing social protection for the future of work: Fiscal aspects and policy options / Prepared by Staff of the ILO for the G20 Framework Working Group. URL: [https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---inst/documents/publication/wcms\\_646048.pdf](https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---dgreports/---inst/documents/publication/wcms_646048.pdf)

25. Monitoring Report on the Employment and Social Situation in the EU Following the Outbreak of the COVID-19 Pandemic. Spring 2021 Report. 37 p.

26. Sandu V., Kahlert R. (2019). Monitoring and evaluation of social services in Kosovo-policy challenges and recommendations. [https://www.researchgate.net/publication/337723480\\_Monitoring\\_and\\_evaluation\\_of\\_social\\_services\\_in\\_Kosovo\\_-\\_policy\\_challenges\\_and\\_recommendations](https://www.researchgate.net/publication/337723480_Monitoring_and_evaluation_of_social_services_in_Kosovo_-_policy_challenges_and_recommendations)